

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Inzenden scores

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o. Voorts heeft de CEVO op grond van artikel 39 van dit Besluit de *Regeling beoordeling centraal examen* vastgesteld (CEVO-02-806 van 17 juni 2002 en bekendgemaakt in Uitleg Gele katern nr 18 van 31 juli 2002).

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.
- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door de CEVO.

- 4 De examiner en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt het aantal scorepunten bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het door ieder van hen voorgestelde aantal scorepunten, zo nodig naar boven afgerond.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de CEVO-regeling van toepassing:

- 1 De examiner vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examiner en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
  - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
  - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
  - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
  - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
  - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
  - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
  - 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
  - 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, hoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.
  - 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.

- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal punten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan de CEVO. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

NB Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen kunnen maximaal 42 scorepunten worden behaald.

Voor dit examen is de volgende vakspecifieke regel vastgesteld:

Voor rekenfouten worden geen punten afgetrokken.

Wanneer echter de kandidaat bij een berekening kennelijk verzuimd heeft door schatting controle op het antwoord uit te oefenen, wordt voor deze fouten één punt afgetrokken tot een maximum van twee punten voor het geheel van de open vragen.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt één punt toegekend.

Jeffrie op koopjesjacht

1 C

2 B

3 B

4 C

5 **maximumscore 1**

voorbeelden van een juist antwoord:

- Er zijn nieuwe, betere modellen.
- Jeffrie wil meegaan met de mode.

6 **maximumscore 2**

voorbeelden van een juist argument:

- wel geld lenen: als je geld leent kan je direct het product (de mp3-speler) aanschaffen. 1
- geen geld lenen: als je geld leent moet je rente betalen. 1

Lege batterijen? Lever ze in!

7 **maximumscore 1**

	juist	onjuist
Het is een taak van de overheid om milieuschade te voorkomen.	X	
De producenten moeten de ingezamelde batterijen verbranden.		X

Opmerking

Alleen een punt toekennen als beide kruisjes juist zijn gezet.

8 **maximumscore 1**

voorbeeld van een juiste berekening:

6.500.000 x 5,4 batterijen = 35.100.000 batterijen

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

9 maximumscore 1

voorbeelden van een juist antwoord:

- Er worden juist bij scholen tonnen neergezet, omdat leerlingen grootgebruikers zijn van batterijen.
- Er worden juist bij scholen tonnen neergezet, omdat jongeren zo op een eenvoudige manier een bijdrage kunnen leveren aan een beter milieu.

10 A

11 maximumscore 1

voorbeelden van een goede reden:

- Doordat de batterij meerdere malen te gebruiken is, ben je uiteindelijk goedkoper uit.
- Het is milieuvriendelijker als je een batterij meerdere malen gebruikt.

12 maximumscore 1

voorbeelden van een juist antwoord:

- de prijs/kosten van een oplader
- het elektriciteitsverbruik tijdens het opladen
- de levensduur van de batterijen en/of de oplader

Je eigen schuld

---

13 B

14 maximumscore 1

	juist	onjuist
Door nu te lenen geeft Robert geld uit dat hij nog moet verdienen.	X	
Door nu te lenen kan Robert in de toekomst meer consumeren.		X

Opmerking

Alleen een punt toekennen als beide kruisjes juist zijn gezet.

15 A

16 maximumscore 1

voorbeeld van een juist antwoord:

Hij is niet elke maand jarig.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

17 maximumscore 1

voorbeelden van een juist antwoord:

- goedkopere kleding kopen
- minder kleding kopen
- voorzichtiger met kleding omgaan
- tweedehands kleding kopen

18 maximumscore 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- Ja, wel te vergelijken met een basisbehoefte als er geen alternatief is.
- Nee, niet te vergelijken met een basisbehoefte als er wel een alternatief is of als de uitgave niet nodig is.

Tweedehands

19 maximumscore 2

	juist	onjuist
De vraag naar tweedehands spullen via internet heeft het totale aanbod van tweedehands spullen vergroot.	X	
Het aanbod van tweedehands spullen via internet heeft de totale vraag naar tweedehands spullen vergroot.	X	

per juist gezet kruisje

1

20 A

21 maximumscore 1

Het ophalen kost (waarschijnlijk) ook geld.

22 maximumscore 1

voorbeelden van een juist antwoord:

- eerder verouderd
- geen of minder garantie/service
- uit de mode

23 maximumscore 1

voorbeelden van een juist argument:

- De ophaaldienst hoeft nu minder op te halen.
- De afvalberg wordt minder groot.
- Dat is goed voor het milieu, scheelt kosten en is minder werk.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

24 maximumscore 2

	juist	onjuist
Op internet kun je het product altijd goed bekijken.		X
Alle leveranciers op internet zijn even betrouwbaar.		X

per juist gezet kruisje

1

Auto huren

25 maximumscore 1

voorbeeld van een juist antwoord:

Frank betaalt geen vaste lasten voor de auto. Door af en toe een auto te huren, kan Frank dus goedkoper uit zijn dan met de aanschaf van een auto.

26 A

27 maximumscore 1

voorbeelden van een juist antwoord:

- Hij kiest voor het gemak van een eigen auto.
- Voor Marc is een auto een statussymbool.

28 maximumscore 2

Een goed ingevuld schema ziet er als volgt uit:

Weekendtarief (za+zo)	€ 55
1 of 2 dagen verlengen = 1 x (dagtarief)	<u>€ 35</u>
Totaalbedrag	€ 90

- schema volledig juist ingevuld 2
- regel weekendtarief en regel dagtarief juist ingevuld, maar totaalbedrag fout 1
- alleen regel weekendtarief juist ingevuld 1
- alleen regel dagtarief juist ingevuld 1

29 B

30 maximumscore 1

voorbeelden van juiste antwoorden:

Als meerdere mensen af en toe een auto huren in plaats van voortdurend gebruik te maken van de eigen auto, zal dat leiden tot

- besparing op het verbruik van grondstoffen.
- minder autogebruik en dus minder uitlaatgassen.
- minder files.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Zonnig sparen

---

31 maximumscore 2

voorbeelden van een juiste reden, twee van de volgende:

- De windmolens maken herrie.
- De windmolens geven horizonvervuiling.
- De windmolens zijn niet-efficiënt.
- De windmolens zijn duur.

per goed antwoord

1

32 maximumscore 2

voorbeeld van een juiste berekening:

- besparing per jaar = 250 kWh x € 0,20 = € 50,00
- terugverdientijd: € 400/€ 50 = 8 jaar

1

1

33 maximumscore 1

voorbeeld van een juist antwoord:

Door de gestegen prijs van elektriciteit bespaart ze per jaar meer.

34 C

35 maximumscore 1

voorbeelden van een juist argument:

- de productie maakt mogelijk lawaai
- de productie verbruikt grondstoffen
- de productie veroorzaakt afval of is vervuilend

36 maximumscore 1

voorbeelden van een juist argument:

- Het is goed dat deze subsidie is afgeschaft, want het gaat om de eigen verantwoordelijkheid van de mensen.
- Het is niet goed dat deze subsidie is afgeschaft, want het milieuprobleem gaat iedereen aan.

5 Inzenden scores

Verwerk de scores van de alfabetisch eerste vijf kandidaten per school in het programma WOLF.

Zend de gegevens uiterlijk op 22 juni naar Cito.